

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ára egy óra 2.40 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétköznapi 10, vasárnap 20 fillér.

HÁZUFÖLD

felelős szerkesztő:
Vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 16
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

Olasz--magyar--osztrák vámcsövetség

Írta: Dr. Schandl Károly
ny. földművelésügyi államtitkár.

Ha az egyszerű falusi népet megkérdezzük, hogy miképpen lehetne a magyar kisgazda és a magyar mezőgazdaság sorsán segíteni, akkor azt mondja: uram, nem kívánjuk mi azt, hogy a mezőgazdasági termények ára emelkedjék, de az ipari cikkek ára is szálljon le annyira, mint a mezőgazdasági termények ára; ha ez lehetséges, akkor természetesen örömmel fogadják, ha pedig nem lehetséges, akkor elkerülhetetlen, hogy a mezőgazdasági árak emelkedjenek, úgy, hogy a mezőgazdaságnak rezsijét a gazda be-
hozza.

Igen, de a mezőgazdasági cikkek árának javítása, természetes úton, csak úgy lehetséges, ha a piacot megnöveljük, a nagyobb piacok megszerzésével. Ez az, ami nem tisztán tőlünk függ.

En vettem fel, körülbelül egy esztendője, azt a gondolatot, hogy amennyiben a külföldről érdeklődés nyilvánulna meg egy vámközösség iránt, amelyben egy, vagy két ipari állam akarna Magyarországgal együtt lenni; ennek az egész magyar kisgazda- és földbirtokos társadalom mellett lenne.

Kétségtelen, hogy az országok között, amelyek vámanióban kívánnak gazdaságilag egyesülni, a politikai jóviszonynak is meg kell lennie. Elsősorban tehát a politikai jóviszonynak akadályait kell elhárítani s ha ez megtörtént, akkor lehet ezután vámanióról beszélni. Én úgy találom, hogy a magyar nép kiterjedt rétegeiben olyan vámpolitikai közösség terve van a szíveken, hogy Olaszország, Magyarország és Ausztria egyesüljenek vámpolitikai szövetségben. Ennek megvolna minden előfeltétele, megvan a politikai jóviszony is és elhárul az akadály is, amely az osztrák mezőgazdaság részéről kétségtelenül fennáll, az tudniillik, hogy az osztrák gazdák féltik a maguk megélhetését, ha csupán egy osztrák-magyar vámközösség létesül.

Mikor minden ország részéről a gazdasági elzárkózás nyilatkozik meg, akkor a preferenciális gazdasági rendszer kétségtelen előnyt jelent. Még nagyobb előnyt jelent a regionális szerződések kötése. Ezt a közeledési formát, már régebben, az osztrák kormány vetette fel Genfben, de, mint látjuk, akár preferenciális szerződéseket, akár regionális szerződéseket kötünk, a magyar gazda egyik hétről a másik hétre sem tudja, hogy milyen értékesítési, milyen kivételi lehetőségek vannak, mert hétről-hétre változtatják a kontingenst, hétről-hétre támadnak újabb és újabb korlátozások. A Népszövetség vámpolitikai elgondolásának a csődje az, mert nemhogy a vámpolitikai korlátozá-

sok csökkentése, vagy legalább nem emelése következett volna be, hanem ellenkezőleg, az összes ország, még a leggazdagabb Franciaország is, ugyszólván hétről-hétre fokozta a korlátozásokat, emelte a kínai falakat, hogy a külforgalomban egyik ország a másikkal ne érintkezhesék. Az államok között a külkereskedelmi forgalom egész Európában

megdőbentően esik vissza és a Népszövetség itt áll tehetetlenül és nem tudja keresztülvinni azokat a megállapított irányításokat, hogy az egyes országok vámpolitikai korlátait le kell bontani, hogy Európa megélhessen. Természetes, az, hogy ezek a korlátozások csökkenjenek, nem tőlünk függ és így más módszert kell keresnünk.

Nagy megnyugvásra szolgál, hogy Bethlen István gróf, aki pedig nemcsak legalaposabb, hanem leg-hivatottabb ismerője is ezeknek a kérdéseknek, — ugyancsak Olaszország, Magyarország és Ausztria vámcsövetségében jelölte meg követendő vámpolitikánkat.

A belügyminiszter teljesen helyesnek találta a debreceni rendőrségnek a munkásotthoni tüntetésnél tanúsított eljárását

Vitéz Keresztes Fischer Ferenc erélyesen megvédelmezte a rendőrséget a szocialista kirohanások ellen

Október 26.-ig nyári szünetre megy a képviselőház

Budapest, július 5.

A képviselőház keddi ülésén Almásy László elnök bemutatatta Kossuth János levelét, amelyben lemond Budapest első kerületében nyert mandátumáról és az elnök bejelentette, hogy intézkedni fog a soron következő póttag behívásáról.

Ezután Sándor István napirend előtt a tejrendületnek a vidékre is tervezett kiterjesztése kérdésében szólt fel.

Kun Béla ugyancsak napirend előtt szólt fel. A gyorsírás nagy jelentőségéről beszélt és azt kérte, hogy a kultuszminiszter a Radnay-féle egységes gyorsírás tanítását vezettesse be a polgári és kereskedelmi iskolákba is.

Ezután a tanítók szomora sorsáról beszélt és hangoztatta, hogy vannak tanítók, akik hónapok óta nem kapnak fizetést. Kérte, hogy a miniszter gondoskodjék a magyar tanítóság nyugodt megélhetéséről.

Peyer Károly felszólalása után Pallavicini György ögróf beszédében kifogásolta, hogy Kecskemét törvényhatósága június 27-én az ő parlamenti beszédével kapcsolatban határozatot hozott és ebben megtorlást kér a beszédében használt egyik kifejezésért. Ez teljesen példátlan eset a magyar történelemben. Ha igaz, hogy ez a határozat meghozatott, kötelessége a Ház elé hozni a kérdést. A parlament szuverénitását látja megsértve, de bejelenti saját mentelmi jogának megsértését is, mert a határozat fenyegetést tartalmaz.

Ami a beszédből kiragadott mondatot illeti, megjegyzi, hogy beszédében azt fejtette ki, hogy a magyar alkotmányosság helyreállításával foglalkozni kell, mert az úgy bel- mint külpolitikailag szempontból aktuális és eközben a fejtegetések közben mondta, hogy fűtőholodnak vagy kalandornak tartja azt, aki ma királyválasztásra gondol. Nem

tudja, hogyan nyilvánul meg a népakarat, ha valaki felháborodik azon, hogy egy képviselő a parlamentben nyíltan elmondja véleményét.

Farkas Tibor a házszabályokhoz szólva kifogásolta, hogy a zárszámadások átvizsgálását a bizottság nem fejezte be és a bizottságot már hosszú ideje nem hívták össze munkájának folytatására. Holott már az elmúlt esztendő zárszámadását is le kellett volna tárgyalni. Ez pedig egyáltalán nem került a Ház elé.

A Ház elnapolása

Puky Endre alelnök Farkas Tibor felszólalására megjegyezte, hogy a zárszámadást vizsgáló bizottság saját maga állapítja meg működési menetét, különben is a bizottság két tagjának jogában áll a házszabályok szerint a bizottság összehívását kérni.

Indítványozza ezután, hogy a Ház legközelebbi ülést október 26-án tartsa és annak napirendjén a további teendőkről való intézkedés szerepeljen.

Vázsonyi János ezzel szemben indítványozza, hogy már holnap legyen ülés és tízzék napirendre a választójogi reformot.

Pintér László után Kun Béla a mezőgazdaság érdekében tett kormányintézkedéseket és a természetrendeleket kritizálta, majd azt hangoztatta, hogy kövessék Tisza István gróf példáját, aki sohasem fátamodott meg a kötelességteljesítés elől és a kánikulában is együtt tartotta a törvényhozást, ha ezt a nemzet érdeke úgy kívánta.

Kehyeres János Kun Bélának válaszolt és azt fejtette ki, hogy nemcsak a földbirtokosoztályt, hanem az egész mezőgazdaságot meg akarja segíteni a kormány. Különben is küszöbön van egy rendelet, amely az egész ország közvélemé-

nyét meg fogja nyugtatni.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter betértesztette ekkor a pénzügyminiszter nevében az összehasonlító kimutatásokra vonatkozó pénzügyminiszteri jelentést. A Ház többsége ezután az elnök napirendi indítványát fogadta el.

Interpelláció a Munkásotthonban történt tüntetésről

Györki Imre sürgős interpellációt terjeszt elő. Azt kérdezi a belügyminisztertől, hogy hajlandó-e a debreceni államrendőrség által elkövetett bratálítás ügyében a vizsgálatot elrendelni és hajlandó-e utasítani a rendőrséget arra, hogy tartózkodjék a provokatív fellépéstől.

Elmondotta Györki, hogy tízéves jubileuma alkalmából hívei Debrecenben műsoros délutánt rendeztek. Egy sovány asszony a pódium elé lépett és egy bögrében bemutatta azt az ebédet, amit a debreceni akció során adnak a szerencsétlen éhezőknek. Az ügyeletes rendőrtisztviselő igazoltatni akarta ezt az asszonyt, mire a jelenlévő munkások segítségére siettek. A rendőrök erre kardot rántottak. Negyven ember sebesült meg.

— Mit gondol a belügyminiszter ur, hogy rendet tud teremteni akkor, ha kardlapoztatja az embereket? Ne adjanak munkanélküli segélyt, de adjanak munkát és ne kardot meg pisztolyt.

Otromba szocialista támadás Vay főispán ellen

Leskay István: Maguk költötték el a munkanélküli segélyt!

Erre a kijelentésre a szocialdemokraták padsoraiban óriási felzúdulás támad. A szociáldemokraták vérvörösön kórusban kiáltják Leskay felé: Hazudik! Hazudik!

A lap ára 10 fillér

Leskay István: A főispán mondta!

Györki Imre: Vegye tudomásul a képviselő ur, hogy a főispán ellen megtettük a büntető feljelentést valótlanosságok állítása miatt.

Kabók Lajos: Biharj betyárok! Puky Endre elnök rendreutasítja Kabókot, majd amikor az ingerületen tovább kiáltoz, javasolja, hogy

a Ház utasítsa a mentelmi bizottság elé.

A Ház óriási zajban mentelmi bizottság elé utasítja Kabókot.

Györki Imre: Amióta ez a főispán betette a lábát a vármegyébe, napirenden van a falukon a verés és a városban a munkások kardlapozása. A belügyminiszter ur figyelmét felhívom arra, hogy vigyázzanak és ne játszanak a tüzzel.

a lelkiismeret harangját. Végül annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy az egyházkerület a

kollégiumi Anyakönyvtárt a mostani nívóval megtartja és megőrzi a késői utókor számára.

A belügyminiszter válasza Györki hamis adatoktól hemzsegő interpellációjára

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter válaszolt a sürgős interpellációra.

A debreceni ügyekről jelentést kapott. A jelentés szerint két asszony egy-egy kisebb fazékban főzeléket mutatott, amit súlyosan kifogásolt. Szidták az urakat, gazemberek, hazaárulók, akik ilyen moslékot adnak a népnek — kiáltozták. Szabó rendőrkapitány ekkor figyelmeztette az egyik asszonyt, hogy menjen haza, az asszony azonban nem hallgatott a figyelmeztetésre. A rendőrkapitány ujból felszólította, mire azt a választ kapta: „Azért sem távozik, mert itt maradni!”

A rendőrkapitány ekkor utasítást adott egy detektivnek, hogy igazoltassa az asszonyt. Az asszony megtagadta az igazolást és felszólította az urát is, hogy ő is tagadja meg. A detektiv ujból igazolásra szólította az asszonyt, aki erre a detektivet ültgelni kezdte.

A rendőrkapitány három rendőrt küldött a detektiv védelmére, a tömeg a rendőroket is körülfogta, úgyhogy az életük is veszélyben forogott.

A rendőrök még ekkor sem használták kardjukat, azonban egyre nagyobb lett a csoportosulás és a felzúgott tömeg téglákkal és kövekkel kezdte dobálni a rendőroket.

Kádár László őrmestert febeválták egy ködarábball.

Malasics Géza: Biztosan a kollégája vágta kupán.

Keresztes-Fischer Ferenc: A rendőrség eljárása teljesen tapintatos volt és jogkörének túllépése nem állapítható meg.

Megállapították azt is, hogy a két fazék főzelék nem a népkonyhárról való volt. Ott azon a napon gulyáshust kaptak az emberek. A rendőrökkel szemben eljárásra okot nem lát.

A jövőre is elvárja, hogy a rendőrség hasonló módon teljesítse kötelességét.

Erre a kijelentésre ismét óriási zaj tört ki a szocialisták padsoraiban.

Keresztes-Fischer: Györki arra figyelmeztette a kormányt, hogy ne játsszék a tüzzel.

Visszaadja ezt a figyelmeztetést a szocialista képviselőknek, hogy ne játszanak a tüzzel.

Györki a választ nem fogadta el.

Keresztes-Fischer ujból válaszolt. Györki senkinek sem tartozik felelősséggel azért, amit itt a mentelmi jog védelme alatt elmondott. Ellenben a jelentést tevők a legsúlyosabb felelősséget tartoznak. Ebből meg lehet ítélni, hogy melyik beállítás az igaz.

A Ház többsége a miniszter választát tudomásul vette és az ülés 1 óra 10 perccor véget ért.

Egy érettségi találkozó résztvevőinek tiltakozása a kollégiumi könyvtár átadása ellen

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Pár nappal ezelőtt tartották meg a debreceni Kollégium főgimnáziumában husz évvel ezelőtt végzett növendékeinek találkozóját. Ebből az alkalomból az összegyűlt volt osztálytársak egyhangulag elfogadták dr. Sággy Ferencnek, a székesfevárosi tisztiorvosának alábbi indítványát, amelyet eljuttattak dr. Baltazár Dezső püspökhöz és a ref. egyházkerülethez:

Alulírottak, mint a debreceni református főgimnázium 1912. évben érettségizett hajdani diákjai, akiket bármilyen messze elsodort is az élet az „Alma Mater”-től, mindég tisztelttel, büszkeséggel és személyi érdeklődéssel ment belső ragaszkodással viseltetünk az ősi Kollégium iránt.

Amidőn a tudományok eme diszes lakóhelyén, ahol a vallás és az erkölcs alapelveit, a hazaszeretet szent érzelmét s a tudomány igazságait csepegtették belénk, ahová 20 éves találkozóink alkalmából, az ősi ország minden részéből visszatérve, fájdalmas megdöbbenéssel értesülünk arról a tervről, hogy a Kollégium kebelében még megmaradt utolsó és legpompásabb épületét: a kollégiumi Anyakönyvtárt, a Kollégium és a magyar protestantizmus szellemi örökének reprezentáns képviselőjét és magas kultúrájának páratlan, élő tanúbizonyosságát a magyar államnak, illetve a Tisza István tudományegye-

temnek akarják átadni.

A továbbiakban azt kéri a püspöktől, hasson oda a vezetésére bizott egyházkerülettel egyetemben, hogy a kollégiumi Anyakönyvtár továbbra is megmaradhasson az egyház birtokában. Ezt annyival is inkább kéri, mert ez az intézmény a magyar protestantizmus nemzeti lélek fejlődésével századokon át elválaszthatatlanul összeforrott s mely, mint a magyar művelődés büszke pharosa, egész nemzedéksorok szellemi és erkölcsi fejlődésének az útját megvilágította és mindenkor eltöltötte s ma is eltölti a történelmi hivatástudat. Ez a hivatástudat teljesen jogosult, nemcsak azért, mert a Kollégiumunk mindenkor tisztában volt azzal, mivel tartozik nemzetének, hanem azért is, mert századokon át hű öre volt az ősektől öröklött, sokszor megbolygatott és fenyegetett magyar nemzeti gondolat integritásának és olyan férfiakat adott az országnak, akik a nemzet vezető elméivé lettek.

Mert más az a bolygócsillag, mely pályájától eltér s más csillag vonzásának körébe esik, mihamar bevégyi meteorszerű pályafutását: úgy jár a kollégiumi Anyakönyvtár is, ha nem az ő világa, a Kollégium felé gravitál: az egyetem, rájánezve ez az idegen csillag elsodorja azt.

Ezzel az aggodalommal eltelve, igazságunk és kötelességünk tudatában ragadjuk meg a nemzeti lelkiismeret harangkötelét és megköngatjuk

A környékbeli városok érdekeltejei is csatlakoznak a debreceni kereskedők és iparosok demonstrációjához

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A gazdatársadalomnak juttandó egyoldalú fizetési halasztás az érdekelte kereskedő- és iparostársadalmat a debreceni Kereskedő Társulatot és a debreceni Ipartestületet arra készítette, hogy ennek az általános hangulatnak megfelelő törvényes formák között találjon kifejezést.

A debreceni kereskedők és iparosok elhatározása folytán ma délután 12 órakor az összes kereskedelmi és ipari üzemek a nagyközönség számára bezáródik. Az ipari üzemekben zárt ajtók mögött tovább folyhat a munka, de a lezárt üzletajtók százaai fognak demonstrálni az ellen a súlyos intézkedés ellen, amely a gazdatársadalomnak nyújtandó moratórium által a kereskedelmet és ipart végveszélylyel fenyegeti. Hogyan teljesítse fizetési kötelezettségét, hogy legyen eleget adótarozásának, boltbérnek, árutartozásnak az a kereskedő és iparos, aki a gazdától aratás után várt követeléseinek elnyerésétől törvényes uton elütötték. De a gazdamoratórium közvetlen veszélyén kívül éppen a Debrecenkörnyéki és debreceni kereskedők és iparosok lehetetlen helyzetbe kerülnek még akkor is, ha a közvetlen árutartozások a gazdamoratórium alól kiellenének véve.

Hisznek ha az ügyvéd, orvos és egyéb szabadfoglalkozásuk nem kaphatják meg követeléseiket a gazdától, akkor a kereskedő és iparos számára pénzforszámainak legnagyobb része bezárul és maga fizetési kötelezettségben lévén, egy megoldatlanul súlyos helyzetbe kerül. Megérthető tehát, hogy a kereskedő- és iparostársadalom minden erejéből tiltakozik egy ilyen méltánytalanul súlyos tervet ellen és minden megengedhető eszközt megragad arra, hogy létének veszélyeztetését a nagyközönség és illetékesek előtt demonstrálja.

Mint lapunk máshelyén közöljük az üzletbezárással kapcsolatosan délután 5 órakor kereskedő és iparos nagygyűlés lesz a Kereskedő Társulat székházának udvarán, ahol a kereskedő- és iparostársadalom előadói a jelenlegi és a következő súlyos gazdasági helyzetet fogják felvázolni.

A debreceni kereskedők és iparosok mozgalmához ugyszólván az egész Hajdumegyve kereskedő- és iparostársadalmá csatlakozik. — Ugyancsak szerdán hasonló demonstrációt hajtanak végre a hajdusoboszlói kereskedők és ugyanilyen mozgalom van, készülődésben Hajduböszörményben és Kabán. Melég együttérzésüket tolmácsolják a mezőturiak is és csütörtökön Miskolcon lesz demonstráció.

A debreceni kereskedők és iparosok az üzletbezárással kapcsolatosan ismételtlen felkérlik a közönséget hogy szüségleteit ma délután 12 óráig szerezzék be, nehogy a demonstráció következtében bárki bármiben is hiányt szenvedjen.

Véres határc incidens az oláh-orosz határon

Bukarest, július 5. Tighinai jelentés szerint Lipkáni határállomás közelében ma éjszaka véres ütközet volt szovjet-kurírok és oláh határőrök között. Az oláh határőrök egy csónakot pillantottak meg, amint a romániai part felé közeledett. Megállásra szólították fel a csónak két utasát, mire azok menekülni kezdtek, majd revolverrel tüzeltek a román őrekre. Az oláh határőrök több lövést adtak le, minek következtében a csónak egyik utasa holtan esett össze, s másíknak sikerült elérnie az orosz partot.

FELHÍVÁSI

Ezuttal is felhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét, hogy mai nappal új előfizetési negyedévet nyitottunk.

ELŐFIZETÉS DÍJA

július—szeptember negyedre P 7.00.

Nyaralásra és külföldre utazók minden külön költség nélkül kapják lapunkat alanti szelvény beküldése esetén.

Előfizetések eszközölhetők lapunk kiadóhivatalában: Kossuth-utca 3., földszint.

Nyaraló előfizetőknek!

A „DEBRECENI UJSAG—HAJDUFÖLD”-et bármely küli- és beltöldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdi, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve, kiadóhivatalunknak megküldeni, (Kossuth-utca 3. fsz.), vagy pedig a címet a 1—41. telefonszámmal közölni.

Kérem a „DEBRECENI UJSAG—HAJDUFÖLD”-et, melyet eddig

..... címe kézbesítettek, ... hó, ...-tól

.....-ig a következő címre küldeni:

Név: .....

Uj cím: .....

Eles ellentétek merültek fel a nagyhatalmak között a jóvátételi konferencián

A német jóvátétel ügyében sem történt előrehaladás

Lausanne, július 5. A nemnémet jóvátételben érdekelt hatalmak delegátusai a belga külügyminiszter elnöklésével bevezető megbeszélést tartottak. A megbeszélés célja az volt, hogy megállapítsák: egyetértenek-e az érdekelt hatalmak abban, hogy a békeszerződéseken alapuló fizetések és jóvátételek kérdésével külön bizottság foglalkozzék. Az elnök hangsúlyozta, hogy a bizottságban minden érdekelt állam egyenlő joggal vesz részt. A hitelező és adós államok között megkülönböztetés tehát nem fog érvényesülni.

Walkó Lajos magyar külügyminiszter felvetette azt a kérdést, vajon a bizottság csak a jóvátételi és a békeszerződésekből származó fizetésekkel foglalkozik-e, vagy tárgyalja a gazdasági és pénzügyi problémákat is. Az elnök kijelentette, hogy a tervezett bizottság főleg a jóvátételi és más békeszerződési terhek kérdésével volna hivatalos foglalkozni, míg a gazdasági és pénzügyi problémák tanulmányozásával egy másik bizottságot bízna meg, amelynek tervezésében és tárgyalásában a Népszövetség is részt fog venni.

Az összes államok delegátusai kijelentették, hogy nincs kifogásuk az előkészítőbizottság megalakítása ellen. Az elnök ezután megállapította, hogy az egyetértés megvan a bizottság kiküldetése tekintetében. Hír szerint a bizottság elnökéül Teunis volt belga miniszterelnököt szemelték ki. Az összehívás időpontja még bizonytalan, mert a meghívóhatalmak minden idejét a német kérdés foglalta le, azonban ez már csak napokat jelenthet.

Walkó Lajos külügyminiszter egyébként ma látogatást tett Grandi olasz külügyminiszternél és MacDonald angol miniszterelnökénél, akikkel behatóan tanácskozott.

MacDonald tanácskozásai

Lausanne, július 5.

Herriot francia miniszterelnök kedden reggel ideérkezett. 9 órakor felkereste MacDonald angol miniszterelnököt. Megbeszélésük másfél óra hosszat tartott. Herriot megerősítette, hogy a francia delegáció ragaszkodik a jóvátétel kérdésében a hitelező hatalmak egyhangú hozzájárulásával létrejött megegyezéshez.

Lausannei értekezleti körökben valószínűnek mondják, hogy Páris lesz az a város, ahol a keleti jóvátételek bizottságaással tovább folytatja tanácskozásait.

MacDonald angol miniszterelnökkel folytatott tárgyalásokról csak az a hír terjedt el, hogy a franciák magatartása alig melegebb egyelőre, mindenesetre az a benyomás került tulsáyra, hogy döntő napról van szó.

Olaszország nem fogja aláírni az egyezményeket

Mint a Havas-iroda jelenti, a lausannei brit delegáció körében Grandi olasz külügyminiszter tegnapi nyilatkozatával kapcsolatban azt a kijelentést tették, hogy Nagybritánia csupán akkora összeg megtérítését engedi, háborús tartozások fejében, amekkora összeget maga köteles Amerikának fizetni. Nagybritánia nem hajlandó addig

kezdeményező lépést tenni, követeléseinek elengedésére, amíg az Amerikával szemben fennálló adóssága hasonló elbánásban nem részesül.

Olasz körökben ennek következtében úgy vélik, hogy

Grandi nem fogja aláírni az olasz kormány nevében a lausannei egyezményeket.

Angol-olasz ellentét

A német jóvátétel ügyében a legérdekesebb fordulat az olasz-angol ellentét, amely Grandi tegnapi nyilatkozata nyomán keletkezett Anglia ugans a német jóvátétel erős csökkentése mellett foglalt állást, de nem azoknak a háborús adósságoknak megfelelő redukálásával, amelyek Olaszországot terhelik Angliával szemben. Olaszország ezen a címen évente 4,5 millió angolfont annuitást fizet.

Nincs előrehaladás a német jóvátételek ügyében

Papen német kancellár a késő délutáni órákban újabb javaslatot terjesztett MacDonald elé, amelynek értelmében az általános összeget 2,600,000 millió márkára emelnék, ezzel szemben Németország a fegyverkezések egyenlőségét és Németország háborús büntességéről szóló tétel eltörlését kívánja.

MacDonald azonnal közölte a ja-

vaslatot a francia megbizottakkal, ezek azonban azt nem voltak hajlandók vita tárgyává tenni, tekintettel a hozzáfűzött politikai követelményekre, amelyeknek szerintük semmi közük sincs a jóvátétel kérdéséhez.

Papen német kancellár MacDonaldtól távozva a következőket mondotta:

— A megoldás módjaitól és más kérdésekről tárgyalunk, de nem történt előrehaladás.

MacDonald és Herriot mai megbeszéléseiről annyit kiszivárgott, hogy angol közvetítő tervezetekben nem annuitásokról, hanem kötvénykibocsátásról van szó. E kötvények összege 1,6 millió márka, a kibocsátás árfolyama 90 százalékos lenne. A javaslatban az évi 5 százalékos kamatozás és 1 százalékos törlesztés változatlanul fennáll.

Bizottság a'akul a nem német jóvátételek ügyének rendezésére

MacDonald hozzájárult ahhoz, hogy bizottság alakuljék azoknak a kérdéseknek megvitatására, amelyeket a nemnémet jóvátételek kifejezés alatt csoportosítanak. Ezek közé tartoznak a békeszerződésekből származó nemjóvátételi fizetések is. A bizottság tagjai között van Magyarország képviselője is. A bizottság megalakulása után későbbi időpontban fog érdemleges tárgyalásokra összeülni.

Hitlerék a berlini rendőrfőnök letartóztatását követelik

Berlin, július 5.

A versaillesi békediktátum ellen rendezett tüntetgyűlés után a Lustgarten közelében június 28-án lejátszódott események következtében a porosz országgyűlés nemzeti szociálistá csoportja indítványt nyújtott be,

amelyben az állítólagos tulkapásokban részes rendőröknek rangkülönbség nélkül azonnali elbocsátását és fogságbevetését kéri. Azt is kívánja, hogy Grzesinszki berlini rendőrfőnököt azonnal tartóztassák le és állítsák bíróság elé.

Kenéz Béla sürgősen intézkedett a debreceni kereskedelmi és iparkamara felirata ügyében

A gazdaadósságok rendezéséről tárgyalt a minisztertanács

Budapest, július 5.

A kormány tagjai ma délután 5 órakor minisztertanácsra ültek össze, amely a késő éjszakai órákban ért véget. A minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott és letergelyalta a gazdákkal szemben fennálló követelések behajtására irányuló jogeselekmények ideiglenes korlátozásáról kiadandó rendelettség esütörtök délelőtti ülésén kerül napirendre.

Korányi nem utazik Lausanneba

Budapest, július 5.

Korányi pénzügyminiszternek ma délután fél 2 órakor kellett volna elutaznia Lausanneba, egészségi állapota miatt azonban még mindig nem volt abban a helyzetben, hogy utnak indulhasson.

Ilyenformán e pillanatban még bizonytalan, hogy a pénzügyminiszter egyáltalán kiutazhat-e Lausanneba és ha igen, mikor éppen ezért valószínű

nek tartják, hogy Károlyi miniszterelnök megfontolás tárgyává teszi, ne menjen-e ki a konferenciára már most a pénzügyminiszter helyett.

A pénzügyminiszter betegsége miatt nem vehetett részt a délutáni minisztertanácson sem és a gazdaadósságokra vonatkozó rendelettervezetet távollétében kellett letárgyalni. A miniszterelnök intenciója az, hogy a rendelettervezetet a legsürgősebben megjelenteli, — éppen ezért holnap este 7 órára összehívták az egységspárt 16-os bizottságát, amely a minisztertanács által letárgyalt rendeletet újból megvitatja. A 16-os bizottság elsősorban a kisiparosok érdekeit szeretné érvényesíteni. Farkas Elemér, mint előadót bízták meg annak a kérdésnek az előkészítésével, hogy valamilyen módon a kisiparosságot is bevonják a kiméleti időbe, — ha másképp nem: legalább oly módon, hogy az OTI, MABI öregsgégi és rokantsági biztosítási járulékaiknak fizetését legalább két évre függesszék fel.

A mozgalom egyre szélesedik a kereskedők érdekében. A vidéki ka-

márak egymásután írnak fel a kereskedelmi miniszterhez. A debreceni kereskedelmi és iparkamara feliratát Kenéz Béla sürgősen áttette a pénzügy- és igazságügyminiszterhez azért, hogy a rendelettervezet megalkotásánál elsősorban a kereskedelem érdekeit kell figyelembe venni.

Kínában hatvanmillió ember éhezik

Sanghai, július 5.

Hivatalos megállapítás szerint a távolkeleti háború 2 milliárd dollár kárt okozott a kínai földművelésnek. Az éhező kínai lakosság számát 60 millióra becsülik.

Az amerikai front-harcosok tüntetése

London, július 5.

A Washington közelében táborozó 15 ezer főnyi front-harcosok laborn délután katonai atakulatban újból felvonult a Kapitólium elé. A vezetés fényes hangon követelte a kongresszustól, hogy haladéktalanul szervezze meg a front-harcosok képzéspótlékát, ezután mégisra emelték lofogójukat, amelyen a felirás volt:

„Addig nem megyünk innen, amíg meg nem kaptuk a pótlékot!”

Végül rendezavarás nélkül elvonultak. Walters, a veteránok parancsnoka repülőgépen Newyorkba utazott, hogy élelmiszert, vagy képzéspénztámogatást szerezzen a tábornak, amelynek készletei már teljesen elfogytak.

Két halál egy állás miatt

Nagykanizsa, július 5.

A Csörnyaföldhöz tartozó vöröskői erdőben tegnap délután 5 óra tájban Felső András huszéves segéderdőőr rövid szóváltás után szolgálati fegyverével rálőtt Sümei Lajos erdőőrre, akit a sörétek a nyakán találtak és azonnal halálát okozták. Felső András tettének alkövetése után Tormaföld községbe menekült egy rokonához. — Este 7 óra körül, amikor látta, hogy esendőőrök jönnek érte, fegyverével mellbőltte magát és alig félóra múlva meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy tettét bosszúból követte el, mert az volt a meggyőződése, hogy fellettei Sümei Lajos miatt akarták a szolgálatból elbocsátani.

Negyven embert megölt a tornádó

Newyork, július 5.

Pennsylvániában tornádó következtében több, mint negyven ember életét vesztette. Washington és Kansas államokban eddig hat halálos esetet állapítottak meg.

Halálos villámcsapás rádión keresztül

Bécs, június 5.

A Gmund közelében zivatar alkalmával Dinst Nándor tanárt rádióhallgatás közben villámcsapás érte. A villám az antennán keresztül csapott be és a tanárt megölte. A közeli házban lakó Szabót ugyan az a villám a varrógéphez vágta.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér.
Hirdetés feladás helye: Kossuth-u. 3.

Az igazságügyminiszter Kecskeméten

Kecskemét, július 5.
Zsitvay Tibor igazságügyminiszter, Kecskemét város képviselője szombaton este Kecskemétre érkezett. Az állomáson Fáy István főispán, a polgármester és Cziriák László rendőrfőtanácsos fogadták. Vasárnap délelőtt a miniszter misén volt, majd a főispán fogadószobájában hét küldöttséget és 113 magános kérvényezőt fogadott.

A helyettes-polgármester látogatása a népkonyhán

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni népkonyhán kedden délután egy órakor váratlanul megjelent dr. Vargha Elemér helyettes-polgármester, aki dr. Csóka László tb. tanácsnok társaságában megtekintette a népkonyhát és személyesen ellenőrizte az étel minőségét. A helyettes-polgármestert Bíró Jenő igazgató és Eröss Sándor helyettes-igazgató kalauzolták végig a népkonyha helyiségein, amely tele volt éhező szegény emberekkel. A szuterén helyiségben özv. Vigh Ferencné mutatta be a népkonyha működését. Özv. Vigh Ferencné, aki évek óta irányítja a szegények konyháját, kitűnő gazdaasszony, a nagytömegben is igen jó, izletes ételt tud előállítani.

Kedden délelőtt 2100 személy számára főztek a népkonyhán. A Népkonyhában 1200-an, a szegényházbeli kiosztó helyen pedig közel kilencszáz-an étkeztek. A keddi ebéd száraz borsó főzelék volt marhahús feltéttel. Dr. Vargha Elemér helyettes-polgármester és kísérete megízlelték az ebédet, amelyet kifogástalannak ízesnek találtak. Kérdésükre a jelen lévő munkanélküliek is kijelentték, hogy az ebéd igen jó. Csak ilyenből lakhatnának jól mindennap, mondogatták.

A helyettes-polgármester és kísérei még hosszú ideig voltak a népkonyhán, elbeszélgettek az ott lévő szegény emberekkel, majd végül teljes elismerésüket fejezték ki Bíró Jenő igazgatónak és özv. Vigh Ferencnének.

Lopási hünper egy üveg likőr miatt

Lopással vádolva állott tegnap a debreceni törvényszéken Szökös Viola hajdudorogi pincérleány, aki Pataki Sándor vendéglős feljelentése szerint egy üveg likőrt ellopoit. A fő tárgyaláson Szökös Viola azzal védekezett, hogy a likőrt egyik vendégtől kapta s a feljelentés csak bosszú műve, mert ő előzőleg kihágás miatt feljelentette Patakit. A törvényszék bizonyításkiegészítés végett a tárgyalást elnapolta, Patakit azonban, aki a tárgyaláson nem jelent meg, 20 pengőre büntette elmaradásáért.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

A legfelsőbb egyházi bíróság Pass László ev. lelkész választását megerősítette

Az új lelkész még a nyár folyamán elfoglalja hivatalát

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Majdnem egy évi papi interregnum zavarok, nyugtalanságok, felebvezések után végre a régi béke s vele a régi meghitt egyházi élet visszatérhet a sorscsapásoktól sújtott debreceni evangélikus egyházba. A tegnapi napon hangzott el a legfelsőbb egyházi bíróság ítélete Budapesten s ez az ítélet az egyházi vezetőségnek fényes elégtételt adás. Az ítélet az erőszakolt felebvezéssel szemben Pass László lelkész választását megerősítette, a Labossa-párt felebvezését elutasította s őket az összes felmerült költségek fizetésére kötelezte. Az egyetemes egyházi törvényszék gyűlésén báró Radvánszky Albert egyetemes felügyelő és Balogh István főesperes elnökölt, az előadói tisztelet dr. Szilágyi Aladár budapesti ügyvéd, egyetemes egyházi főjegyző látta el.
A pernyertes ev. egyház képviselőjében a tárgyaláson megjelent

dr. Haendl Vilmos felügyelő, dr. Horvay Róbert II. felügyelő, Korbély József és dr. Széll László főtanácsosok. Az egyház jogi képviselőjét ezuttal is, mint a szerencsi egyházmegyei törvényszéki tárgyaláson, dr. Hódy Béla ügyvéd látta el. A Labossa-pártot a törvényszéki tárgyaláson Sztankay F. Béla és Lavotha Emil képviselte.

Az új lelkész ünnepélyes beiktatása őszre marad, bár Pass László hivatalát még a nyár folyamán foglalja el.

A törvényszéki tárgyalásról az első híradás délután 1 órakor telefonon érkezett be a lelkézi hivatalba s csakhamar elterjedt az evangélikus hívek körében. Örömet és megnyugvást váltott ki. Az elnökség céltudatos erős akarata a presbiterium és az egyház nagy többségének testvéri összetartása kivívta az eredményt s hisszük immár a végleges megnyugvást.

Szabotázsra biztatják Hajdu megye földmunkásait a vörös agitátorok

Közismert dolog, hogy a falvakat vörös agitátorok lepték el, akik a magyar földmunkás népet lelketlen módon szorgatják. A legújabb jelentések szerint Hajdu és Bihar vármegye területén arra akarták rábeszélni a munkásokat, hogy ne dolgozzanak a gazdák által felkínált napszámért, hanem válogassanak a munkaalkalmak között, mert télen ugyanis jön az inségakció, amikor az államnak el kell tartani mindenkit.
Ezekkel az eseményekkel kapcsolatban báró Vay László főispán és Rásó Sándor alispán most hírdetményt bocsátottak ki, amelyben felszólítják Hajdu megye népét,

hogy ezeknek az agitátoroknak ne üljön fel. Az állam és a társadalom rendkívül nehéz helyzete lehetetlenül teszi még egy, a tavalyihoz hasonló méretű inségakció lefolytatását. Épp ezért a főispán és alispán felszólítanak minden földmunkást, hogy a kínálózó munkaalkalmakat a cséplés, hordás idején használják ki, fogadják el a felajánlott munkát, hogy a téli inségakcióban csak az öregek, betegek és azok fognak részesülni, akik önhibájukon kívül maradtak munka nélkül.

A hírdetményt Hajdu vármegye összes városaiban és községeiben ki fogják ragasztani.

Ötszáz tiszántuli cserkész táborozik a Tisza parton

Vasárnap már hírt adtunk arról, hogy a debreceni cserkészkerület jamboree előkészítő tábora megkezdődött Tiszalökön. Szombaton és vasárnap újabb csapatok érkeztek a táborhelyre. Megérkeztek a szabócsiak báró Buttler Sándor és Tamáska Endre vezetésével, továbbá a debreceni realiskola és piarista gimnázium, a hajduböszörményi és hajdunánási stb. csapatok. A táborozók létszáma már az 500-at is meghaladja.

A körületi tábor 3 altáborra oszlik: a debreceni és hajdumegyei, a szabócsi és bihar-kunsági csapatok táborára.

Vasárnap megérkezett dr. Vitéz Bessenyei Lajos körületi elnök és átvette a tábor parancsnokságát. Helyettesei Mezei Béla és Török Tibor.

Igen szép látványt nyújt a nagy táborváros. Szép utak vezetnek az altáborokba. Mozgalmas élet folyik már mindenütt. Több csapat teljesen felépítette a táborát és végzi a napi programot. A délelőtti fürdés nagy elővigyázat és fegyelmet

mellett szintén altáboronként történik. Sípjelre mennek be a vízbe és aki egyszer a kihúzott kötélről meggy, azt azonnal kiküldik a vízből. A fürdésnél vitéz dr. Roncsik Jenő és Vincze Lajos ügyelnek fel. Rajtuk kívül vitéz dr. Váradi Szabó Miklós a mentőorvosi tisztelet látja el. Ő tart minden reggel orvosi vizitát a gyengélkedők részére. Meg kell jegyeznünk, hogy megbetegedések igen ritkán fordulnak elő. A tábor igen sok látogatót vonz. A környékbeli uradalmak, a falu előjárósága és népe seregestül lepik el a táborát. Nemesek a helybeliek, hanem a debreceniek is nagy számban keresték fel vasárnap a tiszalöki táborát. Az illusztris szülők között megjelentek dr. Vásáry István polgármester és Balla Bertalan tanácsnok is. Mindketten családjukkal együtt megjelentek a körületi táborútnál, ahol dr. Vásáry István lelkesítő beszédet intézett a cserkészekhez. Lélekemelő beszédében megemlékezett arról a munkáról, melyet a cserkészek végeznek, akik nem jövevények, hanem

hanem első előttük a kötelességteljesítés. A nagy hatást keltő beszédben többek között ezeket mondta: — Fiúk most táborútnak elváltunk egymástól. Ti álmodni fogtok a Tisza partján, Álmodjatok a Tiszáról. Tudjátok, hogy hol ered a Tisza, Trianon által elszakított területeken folyik keresztül. De ereje folyton nő s majd egyszer át fogja törni a gátat. Legyetek ti is olyan erősek, mint a Tisza, erősödjetek meg, hogy ti is áttörhessétek majd a gátat és visszakereszedtetek azokat a területeket, melyeket Trianon elszakított tőletek.

Balla Bertalan lélekbe markoló beszédében a táborútnak feltűző tüzekről beszélt, amelyek szimbolumai a mi hazánk feltámadásába vetett reményeinek.

A hajduböszörményi Szabadhadu Bajtársi Törzs nyári táborozása

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A hajduböszörményi „Szabadhadu” egyetemi Bajtársi Törzs, melynek nyilvános összejöveteleit nemcsak a helybeli, hanem a vidék intelligenciája is szeretettel látogatja, július 2-án Hajduböszörményben a fürdőkeri tennispályán rendezte meg szokásos nyári táborozását.

Alig konditotta még el a nagy templom harangja az esti nyolcat, a közönség már is nagyszámban gyülekezett a tennispálya kivillagított tere, ahol hosszú terített asztal mosolygott az érkezők elé. Mint máskor, úgy most is, nemcsak helybeli vendégek hallgatták meg a hajduböszörményi bajtársak meghitt összejövetelét, hanem idegenek, vidékiek is, anélkül, hogy erre valami meghívó, vagy valami más értesítés repült volna szét a partoló, megértő emberekkhez.

A szokásos kezdés után a táborozás vacsorával folytatódott. Vacsora után a cigány vonójáról „Nem ütök a jogászt agyon...” hangzott fel s a fiatalok táncperdülve egész a hajnali órákig volt együtt a legkellemesebben töltve az időt.

A megjelentek közül a következők nevét sikerült feljegyezni:

URASSZONYOK: vitéz Kőszegi Frigyesné, dr. Ujvárossy Lajosné, németfalvi Kindernay Egyedné, dr. Uzonyi Györgyné, dr. Sembery Miklósné, dr. Szilágyi Béláné, dr. Kelemen Gyözőné, dr. Papp Sándorné, Jelenek Szilárdné, Fülöp Sándorné, Györfy Gyuláné, Oláh Ferencné, Halassy Andorné (Nagyszalonta), Kerékgyártó Istvánné Debrecen, özv. Porcsalmy Gyuláné, Kerékgyártó Kálmánné, Bodnár Imréné, Osváth Gyuláné.

URLEÁNYOK: Oláh Kati, Szabó Ilus, Réthy Gréti, Fülöp Manci, Görög Sári Hajdudorog, Kindernay Margó és Baba, Posta Lonczy Hajdudorog, Halassy Kati Nagyszalonta, Kárázsy Mária Nyiregyháza, Uzonyi Magda, Hunyadi Papi Hajdudorog, Faluvégi Böske, Szabó Mariska, Posta Gizli Hajdudorog, Bodnár III és Magda, Breznyczy Böske, Ujvárossy Lili, Györfi Piri, Kerékgyártó Juliska és Tusli Debrecen, Porcsalmy Juci és Izabella, Szeszék Mariska, Pongor Ibolya és Tünde.

Eladó

600 □ Házhely, esetleg 2 részben is Rigó-u. 33. sz. (Homokkert) szőlővel és gyümölcsfákkal beültetve. Értekezni Ispótfly-utca 13. szám.

Erzsébet Királyné Szálló

Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám (a Belváros központjában)

Menü 1.60 és 2.-- pengő.

Olcsó pensiórendszer!!

Szoba fűtéssel és napi 3-szori

étkezéssel 7 pengő. o o o

Erzsébet piacéban menü 1.60 és 1.90 P.

A vasárnapi véres zavargást Györki Imrék közbelépése megakadályozhatta volna

A baloldali napilapok elferdítve közölték a tüntetés lefolyását - Izgatás és hatósági közeg elleni erőszak miatt indul eljárás egyes zavargók ellen

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A vasárnapi szociáldemokrata gyűlést, amely Györki Imre „jubileuma” alkalmából, a veres-szegfűs decennium (1) nem nagy dicsőségére, „burzsuj”ellenes tüntetéssel és rendőrszink megdobálásával végződött, a baloldali sajtó egészen forradalmi izű beállításban közölte. Annyira felelősek a félrevezelt tömegek felizgatásáért a veres szakszervezeti vezetők, amennyire nekik tulajdonítható, hogy az ál-demokrata jelszavakkal megköltyagositott emberek léptenyomon, az ország minden részében, utcai botrányokat provokálnak, épolyan felelősség terheli azt a baloldali sajtót is, amely kiszinezve az eseményeket, hamis és valótlan beállításokkal igyekszik a kötelességét házafias öntudattal teljesítő magyar rendőrség tekintélyét aláásni. Ha olvassuk a fővárosi liberális lapok idevonatkozó tudósításait, a frázisokkal és korteszavakkal megrakott riportok, csaknem kivétel nélkül, az őszirózsás zsurnálistika hangnemét alkalmazzák.

Mint a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” tegnap már jelentette, a vasárnapi zavargást Györki Imre tiszteletadós képviselői emlékünnepevé előzte meg. A gyűlés végén az erősen felizgató tömegeből egy asszony lépett elő, aki egy bögre ételt felmutatva, így kiáltott Szabó Gyula rendőrkapitány felé: „Ilyen moslékot adnak a népkonyhán!” A zavargás erre a szavakra tört ki. A tömegeből többen az „urak”-at kezdték szidalmazni, majd amikor a rendőrség hozzáfogott a lázongók megfékezéséhez, kövek és tégladarabok röpökdték rendőreink felé.

A rendőrségi karhatalom természetesen megfékezte a tömeget. Mint megírtuk, hat sebesülés is történt. A debreceni rendőrség hétfőn és kedden kihallgatta a tüntetés résztvevőit, akik közül Nagy Sándor napszámost, Nagy Sándornét és Bézy Sándor Pestútcia 47. szám alatti lakost később őrizetbe vették. Amikor ugyanis Szabó Gyula rendőrkapitány távozásra szólította fel az izgága kiabálókat, Nagy Sándor földműves torkaszakadtából ordítani kezdett: „Nem megyek, nem olyan világ van már, mint ezelőtt, amikor még az urak parancsoltak!” A földműves leigazolatlásakor felesége is izgatni kezdett s emiatt a rendőrség őt is őrizetbe vette. Nagy Sándornét, akinek két kis gyermeke van, erre való tekintettel tegnap szabadon engedték. Ellene és a többi őrizetbevettnek, valamint Juhász Ferenc és Árvai András ellen izgatás és hatósági közeg elleni erőszak miatt indult meg az eljárás.

Egyes baloldali lapok tendenciózusan úgy állították be a dolgot, mintha a debreceni defektív-testület kiváló tagja, Szinnyey-Merse Miklós tulságosan agresszíven lépett volna fel a botrányt provokáló asszonnyal szemben. Van olyan beállítás is, mintha Szinnyey-Merse torkonragadta volna az asszonyt. Ezzel szemben a valóság az, hogy a defektív rendkívül szoros embergűrű vette körül s egy ember ép az ő nyakát ragadta meg, mire erőlyesen kiszabadította magát és megfékezte a körülötte szorongókat.

A zavargókat vasárnap különben

csak igazoltatták, akkor még őrizetbevételek nem történtek. Mint illetékes helyen kijelentették, a véres za-

vargást el lehetett volna kerülni, ha a „jubiláló” Györki Imrék pár szóval lecsendesítik a tömeget és nem engedik, hogy az rendőrelenes cselekményekre ragadtassa magát.

A baloldali lapok megírták, hogy a rendőr-attak folytán megsébesült egy négyéves kisleány, Szántó Mária, akit az édesanyja tartott a karján. Ez a beállítás szemszedett valótlan-ság, mert Szántóné a nagy tolongásban a vasuti sínen megbotlott, a kisleány ráesett a sínre és így kapta a sérülését.

A vasárnapi szociáldemokrata-botrány ügyében a rendőrségen tovább folynak a kihallgatások.

Titokzatos gyilkosság Kevernes községben

Szeged, július 5.

Egy héttel ezelőtt eltűnt Kevernes községből Paplói Veronika 19 éves leány, aki mindig színésznőnek vágyott. Magával vitte szüleinek megtakarított pár ezer pengőjét is. Az eltűnés előtt a leány megismerkedett egy fiatal emberrel, aki aztán vele egyidőben tűnt el a köz-

ségből.

Most a határban a falubeliek egy oszlásnak indult női holttestet találtak, amelyben felismerték a leányt. Megállapították, hogy megmérgezte magát. Ruháiból azonban hiányzott a hazulról eltűnt pénz. A csendőrség most az ismeretlen fiatal embert keresi.

Debrecen iparosai is résztvesznek az Országos Iparegyesület tárlatán

Az Országos Iparegyesület szeptemberben rendezti meg a IV. Országos Kézművesipari Tárlatot, az elmúlt évekéhez képest sokkal nagyobb érdeklődés mellett. Debrecen kézműves iparosságát fokozottabb mérvben érinti Tárlaton való részvétel, mert hiszen nem kisebb dicsőség újabb megszerzéséről van szó, mint az országos vándorkoszoru ismételt elnyeréséről. Debrecen érdemes iparosai ugyanis már két ízben hozták meg a városra is nagy dicsőséget jelentő eredményt, melyért számos nagy és kisebb város iparosai küzdöttek, de eddig eredménytelenül, mert a debreceni iparosok kitétek magukért: mindig újabb és újabb, szebbnél-szebb ipari cikkeikkel a babért csak elnyerték.

Most ismét nagy élénkség uralkodik a debreceni kézművesiparosság frontján. Gyakorj összjevetelek bizonyítják, hogy komoly megértés és törekvés nyilvánvaló meg a Tárlaton való részvétel iránt. Nagy József szűcsmester, előljárósági tag, mint aki az ipartestület előljárósága által a Tárlaton való részvétel előkészítésére megbízást kapott, a legna-

gyobb lelkiismeretességgel törekszik feladatát betölteni és a résztvevőket összetehozni. A közelműt napokban tárgyalást folytatott a Tárlatot megrendező Országos Iparegyesület vezetőségével és igyekezett a debreceni kiállító csoport részére olyan kedvezményeket elérni, amelyek nagyban elősegítik az iparosok részvételét. Így a helydíjak mérséklésénél ért el jelentős eredményt és azzal, hogy a kiállítók már kész fiúkket kapnak, amelyek csak a környezetnek megfelelő díszítést kell adni. Kívitte azt is, hogy a kiállított tárgyak elbírálása még a megnyitás előtt meg fog történni s így mindenki tudatában lesz készítményei díjazásának.

A debreceni iparosok nemcsak jól fel fogott anyagi érdekükben, de erkölcsi vonatkozásban is jól tesszik, ha a Tárlatra minél többen jelentkeznek, annál is inkább, mert a helyi csoport elnöksége arra fog törekedni, hogy a Tárlaton való részvételt megelőzőleg itt helyben, a kereskedői érdekeltség bevonásával, dívatbemutatót és ipari vásárt rendezzen, melynek bevételéből elősegítik azt, hogy az iparo-

soknak minél kevesebb költségükbe kerüljön a Tárlaton való részvétel.

Az Ipartestület ezúton is felhívja a debreceni iparosokat, különösen azokat, akik főként különleges ipari tárgyakat állítanak elő, hogy a részvétel végett sürgősen jelentkezzenek az Ipartestület hivatalában, mert a jelentkezési lapok beküldését soronkívül inténzi kell. Felvilágosítással készséggel szolgál az Ipartestület hivatala, vagy a kiállítási bizottság szerda este 7 órakor az Iparoskörben tartandó ülésén az elnökség. Jelentkező lap az Ipartestület hivatalában kapható.

A debreceni kereskedők és iparosok nagygyűlése

Debrecen város kereskedő- és iparostársadalma július 6-án, szerdán délután 5 órakor a Debreceni Kereskedő Társulat Ferenc József ut 8. szám alatti székházának második udvarán (rossz idő esetén a polgári iskola tornatermében) együttes nagygyűlést rendez. A nagygyűlés tárgya: A debreceni kereskedők és iparosok tiltakozása a kereskedelem és ipart sújtó súlyos rendelkezések és különösen a gazdátársadalomnak nyújtandó egyoldalú fizetési halasztás ügynevezett gazdamoratórium ellen. Erre a nagygyűlésre minden kereskedőt és iparost meghív és elvár a Debreceni Kereskedő Társulat, Debreceni Ipartestület.

Élve megtalálták az Ausztráliában eltűnt német repülőket

Sidney, július 5.

Wyndhamből érkező rádiójelentés szerint Bertram és Clausmann repülőket, akik május 15. óta eltűntek, a bennszülőkre minden kereskedőt nem messze élve megtalálták. A két megmentett teljesen kimerült állapotban volt.

A német repülőket mintegy 12 mértföldnyire találták meg attól a helytől, ahol repülőgépeket hátrahagyták. A bennszülőttek életmezték őket kenguru-hussal, míg június 22-én Drysdaleből érkezett más bennszülőttek futárt küldtek Marshall rendőrbiztos segélyexpedíciójához. Marshall annak idején a repülőgép környékének területét kutatta át. A bennszülőttek kíséretében a mult szerdán találta meg Bertram és Clausmann repülőket.

Bertram már alig tudott járni. Mikor meglátta az ausztráliai tisztviselőt, elhaló hangon „kenyeret” kért tőle. Többet azután nem tudott szólni. Miután kevés táplálékot vett magához, röviden beszámolt sorsukról. A repülők az Oceán fölött dühöngő súlyos vihar következtében teljesen elvesztették tájékozódásukat és május 15-én az ausztráliai szárazföldön leszállottak. Egész élel miszerkészletük néhány csomag kétszersültből és gyümölcskonzervekből állott. A készletek elfogyasztása után csigákból és a motorhűtő vizéből éltek. Tegnap reggel 7 órakor motorcsónak indult el Wyndhamből, amely előreláthatólag mára tér vissza a repülővel és a mentőexpedícióval.

20	 felnőtteknek	40
	 fillér a strandfürdőjegy	
5 fillér a kiszolgálási díj a		
MARGIT-strandfürdőben!		
Strandfürdőjegy gyermekeknek,		
16 éves korig, középiskolai tanulónak igazolás esetén		20 fill.
16 éven túl is a pénztárnál váltva		
Strandfürdőjegy felnőtteknek		40 fill.
a pénztárnál váltva		
Strandfürdőjegy		50 fill.
a villamoson oda- és visszautazással együtt a villamos kalauzoknak váltva		
Kiszolgálási díj		5 fill.
Kabinért NEM KELL külön fizetni.		
Idény, havi és kedvezményes családi bérletek		
rendkívül olcsón válthatók a pénztárnál.		

Hírek

1932. július 6. Szerda.
Prot.: Esaiás, Kath.: Izaiás.

Ma a következő gyógyszerlárok tartanak éjjeli szolgálatot:

„Megváltó” Major Mihály, Piac-u. 18., „Aranyegyszaru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8., „Magyar korona” Sz. Tóth Béla, Péterfia u. 10., „Arany János” Bozók György, Csapó-u. 66., „Szt. Háromság” Bernáth Miklós, Homokkert.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

A Debreceni Újság—Hajdudóld előfizetői díjmentesen és óvadék nélkül használhatják a Közművelődési Könyvtár (Déri-muzeum) 25 ezer kötetes könyvtárát.

A könyvtár igénybevételére jogosító igazolványokat lapunk kiadóhivatala (Kossuth-utca 3.) állítja ki.

IDŐJÁRÁS:

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti július 5-én:

A felmelegedés folyamata ma újult erővel indult meg. A legmagasabb hőmérséklet a délutáni órákban ismét meghaladta a 30 fokot, értéke kerekén 32 fok volt. Az északi légáramlás erősen gyengült.

Középeurópában újból megindult nyugatról a hűvösebb légtömege előretörése, ez azonban a mi időjárásunkban egyelőre lényeges hatást gyakorolni nem fog.

A légnyomás ma egy keveset süllyedt, a tenger színére redukált értéke reggel 763,8, este 762,1 mm. volt, esti hőmérséklet 28,2 fok.

Csendes, száraz és meleg idő várható, további hőemelkedéssel.

— Husz éves érettségi találkozó. A „Debreceni Újság—Hajdudóld” tegnapi számában beszámoltunk a református gimnáziumban husz év előtti érettségizett öregdiákok találkozójáról. A megjelentek névsorából kimaradtak a következők: dr. Molnár Lajos MÁV titkár, dr. Lázár János miniszteri titkár, Miklóssy Gyula gazdasági, Valent Lajos mérnök, vitéz Botos Gábor berettyóújfalui főmérnök, Lengyel Béla m. kir. százados, dr. Miskolczy Kálmán orvos és dr. Szerepy Bernát járásbíró (Sarkad).

— Kántorválasztás a református egyháznál. Ma délután 3 órakor presbitériumi gyűlés keretében történt meg a kántorválasztás. Mint ismeretes, 16-an pályáztak a megüresült kántori állásra. A június 24-én megtartott kántorpróba után a kiküldött szakbizottság 5 pályázót ajánlott, mint legkiválóbbat a presbitériumnak és pedig: Zsádon Antal ároktői, vitéz Mártha Béla makói, Musza Ferenc debreceni, Csiky László hajdusobosziói és Balga Antal szeghalmi kántorokat. Az elmúlt napokban megtörtént a presbiterek állásfoglalása is. A jelek szerint itélve, heves harcra váró kihívás három jelölt: Musza Ferenc, Csiky László és Zsádon Antal között. A ma délután megtartandó titkos szavazás dönti el, ki lesz a meghirdetett Széll István örököse a kántorságban.

— Kirándulás a tiszalöki cserkészlázharba. A tiszalöki cserkészlázharba 24 jelentkező esetén esütörtökön, 7-én reggel 8 órakor a Bika szálloda elől autobus indul. Részvételi díj 5.40. Visszatérülés este, Előjegyzés Nábráczky főjegyzőnél, vármegyeháza, szerdán délig.

Kétszáz halálos szerencsétlenség Amerika nemzeti ünnepén

Newyork, július 5.

Az amerikai függetlenség napját két napig tartó országos ünnepségekkel ülték meg. A szokásos ünnepi balesetek több mint kétszáz emberéletet követeltek áldozatul. Ebből mintegy száz autóbalesetekre

és fürdés közben történt szerencsétlenségekre esik. Butte városban hat bányászfiu egy láda dinamitot vitt a sporttérre, amely utközben felrobant s a fiukat darabokra tépte. Kentucky bányavidéken családi vizsály közben tíz személyt öltek meg.

Három havi fogházbüntetésre ítélték, mert megszökött az alma árával

(A Debreceni Újság tudósítójától)
A debreceni törvényszék tegnap tartott főtárgyalást Bóde János hajdusámsóni napszámos bűnügyében, aki a vád szerint nem számolt el a rabizott almák árával. A vád szerint 1931. november 16-án Bóde Jánost a Rákóczi-utcai piacon megbízta Ermes Valér gyümölcsárus, hogy egy kosár almát vigyen el Pálffy Józsefné Pétafia-utcai fizetébe és az érte járó

10 pengőt szolgáltatassa át neki. Bóde az almáért járó pénzüsszeget fel is vette, de többet nem jelentkezett Ermesnél, akinek feljelentésére a napszámost elfogták.

A kedden megtartott főtárgyaláson Bóde János beismerő vallomást tett. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszédok elhangzása után háromhavi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Krámos Gyula kereskedőség—Szabó Mária, Klein Károly vendéglős—Herskovits Irén, Nagy Lajos férfiszabóság—Zsibók Erzsébet, Szűcs Lajos cipészsegéd—Öry Julianna.

Születések: Barna Viktor fm, fiu, Imre, Takács Sándor npsz. (iker) Sándor és Gábor, Varga István lakatossegéd fiu, István, Dr. Pásztor László közg. fogalmazó fiu, László, Sárándi Elek fm, fiu, Sándor, Rosenberg Sándor kereskedő leány, Ágnes és 3 törvénytelen vjzülött.

Halálozások: Erdős Viktorné Dezsi Margit ref. 42 éves Csokonai-utca 14.

A nehezebbik eset

Két alak beszélget:
— Kivánsi volnék, hogy mit csinálnál, ha annyi pénzed lenne, mint Rotschildnak?

— Én inkább arra volnék kívánsi mit csinálna Rotschild, ha annyi pénze lenne, mint nekem?

— **Betörték a Consum RT. lerakatba.** Kedre virradó éjszaka a Méliusz-téren levő Consum RT. lerakat helyiségébe ismeretlen tettesek betörték s onnan 500—1000 pengő értékű holmit elvittek. A betörők az udvar felől hatoltak be s az egyik ablakrácsot fészítették le. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Értesítés.** Az Északamerikai Egyesült Államok Detroit városában elhunyt Pintér (Énok) Ernő, vagy Emőd örökösét, rokonait felhívom hogy az elhunyt személyi adataira vonatkozólag kihallgatás végett hivatalomba, városi árvaszék, Simonffy-utca 1. szám, városi bérház, II. emelet 6. sz. ajtó naponként délelőtt 10-től 12-ig megjelenni szíveskedjenek 13-áig bezárólag, Debrecen, 1932. július 5. Kiss Kálmán, városi közigyám.

ARVERÉSI HIRDETMENY.

Elárverezek Debrecenben, Bika-bérház II. emelet 5. sz. ajtó alatt 1932. július 11-én délelőtt 10 órakor 1440 pengőre becsült ingóságokat, u. m.: butorok, festmények, rádió stb. Debrecen, 1932. június 20-án,

Rákóczy László
kir. bír. végrehajtó

Közérdekű levél

Mentőszekrényt és állandó orvosi szolgálatot a nagyerdei fürdőbe

Kaptuk a következő levelet:
Tekintetes Szerkesztőség! Tisztelettel kérem az alábbi soraim közlését:

Amint az elmúlt napok mutatják, a fürdőben napirenden vannak a kisebb-nagyobb sérülések. Annál nagyobb meglepetés, hogy a napi 2—3000 ezer fürdőző által látogatott fürdőtelepen nincs szabályszerűen felszerelt mentőszekrény, aminek a beszerzésére és állandó rendbentartására törvény kötelez minden üzemet. A megtörtént sérülések indokoltá teszik azt a kérelmet, hogy tisztelettel felhívjam a tek. Fürdőigazgatóság figyelmét arra, hogy a kívánságoknak megfelelő mentőszekrényt és állandó orvosi szolgálatot biztosítson az esetleges sérülteknek.

Tisztelettel: egy strand-sérült.

Új felhívás a magánkabinok építésére

A nagyerdei városi uszodában kabinok kellő számban nem állanak rendelkezésre. Minthogy anyagi okok miatt a város újabb beruházásokat ezidő szerint nem végezhet, azt kívánom fokozottabban mérvben előmozdítani, hogy a fürdő vendégei maguk építtessenek maguknak kabinokat oly módon, ahogy már eddig is szép számmal történt.

Közlöm azért az érdeklődőkkel, hogy a magánkabinok építetői a kabinokat nem három, hanem négy évig használhatják díjtalanul. Ez természetesen a mai napig már elkészített és használatba vett kabinokra is vonatkozik. Közlöm azt is, hogy az újabban rendelendő magánkabinok részére a melegebb vizű medencék kedvelőire gondolva e medencék mellett, a víztorony felől levő kerítés mentén rendelkezésre álló területet jelöltem ki. E kabinok a régi betonkabinokhoz hasonló kivitelben, de husz centiméterre nagyobb belső mélységgel betonból készülnek. De rendelhető magánkabin a másik két kerítés mellett is. Mindkettő kabin építési költsége darabonként 133.— pengő. Befizetéseket elfogad a Városi Takarékszövet. Hitelintézet. A kabinok kb. 8 nap alatt készülnek el, azonban azok, akik a 133.— pengőt a Városi Takarékhhoz befizették, azonnal kapnak egy-egy ideiglenes kabint használat céljából. Debrecen, 1932. július 5. Polgármester.

ARVERÉS.

Elárverezek Debrecenben, Csapó-u. 86. sz. alatt 1931. július 9-én délelőtt fél 9 órakor 2330 pengőre becsült ingóságokat, u. m.: vasúzi berendezés, áruk, irógép.

Rápolthy János
kir. bír. végrehajtó.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kossuth-utca 2.

Csütfőtörökön Shaw „Nem lehessen tudni“ című szindarabjával kezdi meg előadásait az Országos Kamaraszínház Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A „Debreceni Ujság—Hajdúföld“ tegnap már jelentette, hogy az Országos Kamaraszínház július 6-án helyett július 7-én kezdi meg előadás-sorozatát Debrecenben, mivel a társulat jelenleg Békéscsabán vendégszerepel s az ottani közönség kívánságára a direktió meghosszabbította előadásait. Debrecenben csütfőtörökön lesz a bemutatkozó előadás, mely alkalommal Bernard Shaw világhíres műve, „Nem lehessen tudni“ kerül bemutatásra a legkiválóbb szereposztásban. Alapi Nándor színtársulatának Shaw-előadásai mindenkor kulturális eseményt jelentenek, mert a redkivül finom élt és nehéz fajsúlyu színműveket tökéletes felfogással és stílusadással értelmezik az Alapi társulat kiváló művészei.

Az Országos Kamaraszínház bemutatkozó előadását bizonyára zsúfolt ház fogja végig nézni. A debreceni Színpártoló Egyesület nagy lelkesedéssel és megértéssel karolta fel a társulat törekvéseit és saját elhatározásából a következő felhívást bocsátotta ki:

„Igen tisztelt tagtársunk!

Mint a lapokból már értesülni méltóztatott, az Alapi-féle Kamaraszínház e hó 7-én, csütfőtörökön működését megkezdi városunkban.

**Mozgósínházak műsora:
Ma, szerdán, július 6-án:**

Kert-mozi VIG- SZÍNHÁZ 7 és 9 ó.	A NÉGY ÖRDÖG hangos dráma. Janet Gaynor főszereplésével.
URANIA 7 és 9 ó.	Az asszony és az ördög Greta Garbo nagyszerű alakításával.

MEAEOR-MOZI MŰSORA:

Szerdán: csak felnőtteknek: „Perzselő vágyak“ Greta Garboval.
Előadások: 7 és 9 órákor mérsékelt helyárakkal!

A budapesti rádió szerdai műsora:
9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Szmirnoff Szergely „Volga“ orosz balalajka zenekarának hangversenye. Zongorán kísér: Szasa Gorodonszky. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés. Időjárás, vizállásjelentés. 2.45: Hírek. 3: Csend a havason. Novella. Irta és felolvassa: Török Sándor. 4.45: Pontos időjelzés. Időjárás, vizállásjelentés.

Minden igyekezettel azon voltunk, hogy a magyar kultúrát önfeláldozó munkával már hosszú évek óta terjesztő színtársulattal a kapcsolatot megtartsuk. Örömmel tudatjuk, hogy sikerült megállapodnunk és így tisztelt tagjaink a mindenkori anyagi is nagyon mérsékelt helyárakból lényeges kedvezményt élveznek. Nagyon kérjük, méltóztassék a Kamaraszínházat támogatni és igen tisztelt családtagjait, barátait, ismerőseit erre ugyancsak megnyerni. Az Önnél esetleg bérleti ügyben jelentkező színházi titkárt, Révész Emilt is kérjük támogatni. Hazafias tisztelettel: A Debreceni Színpártoló Egyesület elnöksége.

Mint már jelentettük, a társulat vezetősége rendkívül mérsékelt helyárakat állapított meg, hogy ezáltal a társadalom minden rétege számára lehetővé váljék az előadások látogatása.

Alapi Nándorék részére átengedték a színházat

Az Országos Kamara Színház tudvalevőleg ezen a nyáron is vendégszerepelt Debrecenben. A város Alapi Nándor társulata részére a mai napon átengedte a Csokonai-színházat július 6-tól 24-éig terjedő időre. Debrecen kultúrászmáj közönsége nagy érdeklődéssel várja a kamara társulat előadásainak megkezdését.

tés, hírek, 5: Szalonzenekari hangverseny. Kárnagy: Bertha István, 6: Irók és művészek a regényirodalomban. Harsányi Zoltán előadása, 6.30: Hangverseny. Közreműködik: Szász Edit (ének), Fóthy Ida (zongora) és Tibor Zoltán (ének), Zongorán kísér Polgár Tibor, 7.45: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye, 8.25: Lóversenyeredmények. 8.30: Vigjáték-előadás a Studióból. Egy kis senki Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bónyi Adorján, Rendező: Ödny Árpád, 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Mandits jazz-zenekar hangversenye.

HIRDETMÉNY.

Ujból értesitem a munka nélkül álló debreceni munkásságot, hogy a város Hortobágy nevű pusztáján tövis és gyomirtás folyik. A napidíj felöltött férfiaknak 1.— P, nőknek és gyermekeknek 80 fillér. Aki egész héten át kinn dolgozik, annak a Hortobágyra szállítási költségeit a város megtéríti. Az elszállítás a Hortobágyon sátrak alatt lesz. Ehhez a munkához különös szakértelem nem szükséges, azt bármilyen foglalkozású munkás végezni tudja. Azok a munkások, akik ezen munkát végezni akarják, sürgősen jelentkezzenek a hatósági munkaközvetítőnél, hogy egy csoportnak a Hortobágyra kedvezményesen kiszállításához szükséges engedélyt a MÁV-tól idejében meg lehessen szerzeni. Debrecen. 1932. július hó 5. **Gazdasági tanácsnok.**

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A készárúvásáron a buza tartott volt, a rozs 30, a másodrendű zab 25 a tengeri pedig 5 fillérrel olcsóbbodott, míg a korpá 5—15 fillérrel drágult. Ezzel szemben az előző napok árfelválása következtében a malmok 30—60 fillérrel emelték a liszt árát. Ujzabból és újárpából több kötés fordult elő, az újárpánál a szállítás időközönpontja szerint 12—13, az újrozsnál ugyancsak a szállítás időpontja szerint 8,92 és fél—9,12 és fél között változtak a jegyzések pesti paritásában. A határidőpiacon sem volt egyenlő az áralakulás. A búzánál, mivel ma is érkeztek elvőtte rozsdápanaszok, 10 filléres áremelkedés volt, az októberi rozs nem változott, a májusi tengeri pedig 14 fillérrel drágult.

Határidőüzlet: Buza: október 10.98—11.00. Rozs: október 8.95—98. Tengeri: Julius 17.05—10, május 11.64—65.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg. 12.70—90, 78 kg. 12.80—13.00, 79 kg. 12.95—13.20, 80 kg. 13.05—30.

felsőtiszai, jászszági, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg. 12.55—12.80, 78 kg. 12.65—90, 79 kg. 12.80—13.10, 80 kg. 12.90—13.20.

Tiszavidéki különleges 80 kg. buza 13.30—60.

Rozs: pestvidéki 11.70—12.00, egy-rosz 11.70—12.00, takarmány árpa I. 15.25—50, takarmány árpa II. 15.00—25, újárpa 12.50—13.00, zab I. 16.00—50, zab II. 15.50—16.00, tiszántúli tengeri 18.30—40, korpá 11.80—12.00.

Debreceni állatvásár:

A keddi lóvásárra a felhajtás közepes volt, az irányzat lanyha. Jöminőségű 16 ára 300 pengő körül mozgott. Közepes minőségű 150 pengőnél kezdődött, silányért hatvan pengőnél felfelé fizettek. A szarvasmarhavásáron nagy a felhajtás. Szopósborsu élőszuliban kilogrammonként 35—50 fillér, vágómarha 30—35 fillér. Felsőstehén darabja 120—350 pengő, jármosókör párja 300—520 pengő.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

APRÓ HIRDETTÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban elenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben tel. világozást a 21—41. telefonton ad a Kiadóhivatal.

Házasság

Házasság.
30 éves nőtlen bérkocsitulajdonos megismerkedne olyan leánnyal, vagy asszonnyal, akinek 1000 pengője, butor, kelengyéje van. Cím a kiadóban. 2039

Betöltendő állás nőknek

Bejáró
leányt azonnalra keresek. Munkaidő reggel 5-től 9-ig. Széchenyi-u. 21. 248

Iskolázott
14 éves leányt, jó családból, magamhoz venni kérek. Kerekesné, Nyugati 28. 2037

Betöltendő állás férfiaknak

Kifutó
felvétetik. Bujdosó 34 2038

Házmeztelenek
gyermektelen házaspárt azonnal belépésre felveszek. Komlóssy-ut 30. ?

Idengevezetésre
vállalkozó hölgyek és urak közöljék címüket haladéktalanul nyelvmegjelöléssel „Idengeforgalom“ jellegre kiadóba. 3685

Állást kereső nők

Vidéki
iskolázott leány vagyok, gépiráshoz értenek, kiszolgálólány-nak is elmennék. Gyakorlatom van. Cím a kiadóban. 3694

Butorozott szoba

Hajduböszörményben
közvetlenül állomás mellett modernül bebutorozott kétszobás nyaraló kiadó teljes ellátással magánosnak vagy családnak. Értekezni Debrecen. — Szent Anna 10., trafik. ?

Simonyi-ut
26—28. bejárati vil-lában butorozott szoba kiadó. 3695

Kapualatti
feljárati utcai szépen butorozott szoba kiadó. Lorántffy 42. 3563

Magasabb
állású tisztnek vagy — tisztviselő részére egy különbejárati butorozott szoba teljes komforttal kiadó. Miklós u. 51. 3679

UDVARI
kis butorozott szoba kiadó. Ispóty-utca 13 3487a

Kiadó lakás

Két
szoba, fürdőszobás — garzonlakás kertes udvarban szeptember 1-re kiadó. Rákost Jenő 9. 3610

2 szoba,
konyha, kamra, előszoba, fűskamra, fürdőszobának berendezhető külön kis szobából álló utcai lakás augusztus elsejére kiadó. Beköltözni hamarabb is lehet. Apafi-utca 20. 3585a

Kiadó
1-re 6 vagy 4 szobás, modern, komfortos lakás és egy nagy irodahelyiség. — Ferenc József-ut 70. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig. 787

Háromszobás
elő, fürdőszobás, kényelmes kertes udvari lakás kiadó. Szent Anna 64. 320f

Egy
szép utcai szoba, — konyha, kamra, mosóház augusztus 1-re, — vagy azonnal kiadó. Apafi-utca 20. 3586a

Egyszobás
kétszobás utcai lakások augusztus 1-re kiadók. Apafi-u. 18. sz. 2040

3 szobás
lakás kiadó. Riesz, Hatvan-utca 58. 3658

4 szobás
komfortos lakás Piac-utca 22-24. augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3023

Jókai utca 9-c.
szám alatt négyszobás komfortos lakás udvarral bérebeadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3025

2 szoba.
konyhás csendes, tiszta lakás kiadó. Lorántffy 42. 3562

Kossuth-u. 3.
II-ik emeleti udvari kétszobás, konyhás lakás augusztus elsejére kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3022

Egyszobás
konyhás lakás olcsón kiadó Miklós utca 41., II. lépcső. S J

Udvari
kétszoba, konyha, kamara, csendes, szép udvarban augusztus 1-re olcsón kiadó. Csokonai utca 44. 3609

Kiadó
udvari 2 szobás, előszobás, fürdőszobás garzon lakás butorozva vagy anélkül. Miklós utca 41. sz. II. lépcső az udvarban. S J

Oktatás
Zongoraórákat adok kezdőknek, német, franciát. Tanárné, Német nevelőnő állást keres. Lehel utca negyvenöt. 3623

Ajánlat
Télruhák molykár elleni megóvását vállalom. Altmann szücs, Miklós-u. 5. sz. 481

Veres József
kőművesmester elvált, új építkezéseket, átalakítást, renoválást, tervezést jutányosan, hívásra házhoz megyek Berecs u. 18. sz. 2016

Viselt
férfi ruháért krepdeszt, bembert, prima férfi vagy női szövetet adok, vagy elsőrendű szabónál mecsináltatom ruháját saját anyagomból. Csapó 39. udvarban.

Árám beszéinek!
Gépendi 40 fillér, Papp lenlepő 1.50, kombiné egy pengőből, pijama kettő öven, Dózsaé. — Szentanna 2. 2513

Urikoszt
két tál 50, három tál 80 fillér, négy tál 1 pengő. Dobozi bérház C) lépcső 1. ajtó. 3696

Temetéseket
a leggyorsabbtól a legdiszesebbig, exhumálásokat nagy gyakorlatlalt a legolcsóbban vállalom. Gyász-kocsik és ravatalozási felszerelések nagy választékban. Bartha temetkezési vállalkozó, Püspöki palotában. 3697

Turisták
és labdarugók figyelmébe! Sajátkészítményű háztűzszekerek fothalok mélyen leszállított árban kaphatók. Kereskedőknek nagy árengedmény Tóthfalussy sportáru készítő, Cegléd u. 7. 3118

Tennispálya.
hengerek 25 pengőért — kaphatók. — Debreceni Működgyár, Fürdő utca 2. 2004

Letörtem
a drágaságot. Elsőrendű férfiszabóságomban saját prima szöveveimből elsőrendű ruhákat készítek 75 pengőért, sportruhákat is kétszeri próbákat méret után beavatva 18 pengőtől. Ezenkívül viselt férfi ruháért prima szövevek adok, vagy új ruhát készítek érte. Vég urizabó. Burgondia 2. Ipariskolával szemben.

Az összes
épitési anyagokat legolcsóbban a Debreceni Működgyárnál (Fürdő u. 2) szerezheti be. 3629

Mélyen
leszállított árakban kapható Csapó 39 udvarban szemben Rákóczi piacnal, prima gyapjuszövegek, férfi ruhák, húszterek, különböző nyári férfiruha vásznak, 3 méteres maradék szövegek, egy férfi ruhára bélszel 24 pengőtől 150 széles strapa szövegek méterenkint már 2 pengőből. Vég urizabó — nélkül, tessék megtekinteni.

Cipőszalon
Tisztelettel értesítem — nagyrabcsúlt megrendelőimet, hogy a Sas u. 2 sz. cipőszalonba, mint cégtárs beléptem. Kérem becses megrendelőim további pártfogását. Kovács Imre cipész.

Üzlet, műhely, raktár

Bármilyen
ipari célra megfelelő világos nagy műhely kiadó. Eötvös-u. 64. 2003

Batthyány-u. 10.
szám alatt üzlethelyiség azonnal kiadó. 3218

Arccal a Holnap felé

Regény

Írta:
Gróf Haller Gábor

35 — Pardon egy pillanatra. Csuhay hidegen nézett a szeméi közé, aztán csak annyit szólt:

— Sajnálom, nem érek rá. Ugy érezte, mintha szíven ütötték volna. Nem szólt egy szót sem, csak valami nagyon elszorította a szívét.

Sokat írt, fizetett, kiléncelt, míg végre beiratkozhatott a teológiára.

Elkövetkezett elpecsételtetésének napja is, a Dékán kezeltetett vele és melegen, örvendezve kívánta munkálkodására Isten bőséges áldását.

Ebédre egy vendéglőbe ment. Még nem volt otthona.

Délután kiment legjobban szeretett ismerősükhöz, a város egyik képviselőjéhez, aki-nél szállása is volt addig, amíg beköltözhetett az újonnan épült, friss festékszagu egyetemi internátusba a Nagyerdőn. Különös figyelemből különszobát nyert. Egyszerű, tiszta, erdőre néző kedves szobát.

Alig volt néhány lépésnyi széles, de a vörös szekrény, fiókos, ernyőslámpás nehéz íróasztal, tiszta fehérresemelt vaságy valahogy, mintha megnyitották volna.

A gondnok szívesen, sok-sok figyelmeztetéssel fogadta.

Itt élt vidáman, sok-sok gondtal. Kosztra, lakásra miskolci nagybátyjától kapta, aki szerette Bandit és hivatottnak érezte arra, hogy a Sztáray család diszere vállalják, de a megnőtt egyetemi igények bizony-bizony nagyon követelődzve léptek fel szegénymagával szemben is.

Cigarettazni kezdett, könyveket vett, ruhái is nagyon kopottak voltak, a cipője is lyukas, a fogpaszta is kifogyott, jaj holnap jön a mosóné, borzasztó nincs pénzem, ma, esütörtökön meg előadást tart Kiss Mihály vagy Nagy János professzor a szabadakarat szédületes tanáról a Kollégium dísztermében ötvenfilleres beléptidijjal. Erre okvetlen el kell mennem, mert valamelyik órán külön figyelmeztették az első évet, hogy ilyet nem hallhatnak mindig s okvetlen menjenek el, ötkor kezdődik. El kell tehát mennem, de nincs pénzem. Kérj kölcsön! — biztatta egy hang — kérj kölcsön! ismételte meg. Ráállott.

— Öregem, adj kölcsön ötven fillért!

— Meddig?

Szombatig, akkor jön küldeményem.

Zsebre tette az ötven fillért, fogta kalapját és rohant Nagy János a csorbatói egyetem rendkívüli tanárának idegizgató előadására. Rohant, rohant az utcán, mert már alig volt néhány perce az öthöz. Már a Thaly Kálmán utcánál száguldott, amikor egy hang kiáltott feléje:

— Sztánay, Sztánay!...

Megtorpant, egy internátusbeli egyetemista volt, negyedéves bölcsészettanhallgató.

— Parancsolj!

— Öregem, most megyek a gondnok urhoz elszámolni és a névsort végignézve azt a sajnálatos tényrt kellett konstatálnom, hogy a buffetalap javára Te, már mint Sztánay János nem fizetted be az ötven fillért.

— Nincs pénzem kérlek — reszketett Bandi hangja. — ötven fillérem van mindössze, amit a Nagy János előadásának beléptidijára kértem kölcsön. Hanem, ha olyan sürgős, estére keritek.

— Sajnálom, sajnálom, akkor már késő — szisszentette kegyetlen élesen a negyedéves bölcsészettanhallgató.

Mit volt, mit tennie, odaadta a Nagy János ötvenfillért.

Csüggedten ment most már a Kollégium fele, amikor hirtelen egy barátja csapott a vállára.

— Hová mégy Sztánay?

— Mennék a Nagy János előadásra, de nincs pénzem. (Folytatjuk.)

Irodahelyiségek
központi fűtéssel igen olcsón Piac-utcán kiadók. Telefon 15-12. 537

Raktár,
vagy műhelyhelyiségek igen olcsón Piac-utcán bérebeadó. Telefon 15-12. 537

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3024

Üzlethelyiség
kiadó, minden célra alkalmas, Szentanna 22. 3639

Nyaralás

Nyaralásra
szép nagy kertben kényelmes butorozott szoba, esetleg konyhával kiadó. Huszár utca 13. 3578

Hangszer

Pianino
nyári használatra kerestetik. Cím: Kossuth-u. 39., keresztépület. ?

Kereslet

Keresek
sürgősen 15.000 pengő azonnali készpénzfizetésre családi házat, Dienes iroda, Fűvészkerutca 16. ?

Tehermentes
részevény kereset keresek. Cím a kiadóban. 2022

MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája. József kir. herceg-utca 16. szám.

Eladó állatok

Falgalamb,
tulszaparodás és helyszüke miatt eladó. — Apafi-utca 20. 1406-a

Butorok

Fehér
keményfaágy sodronybetéttel és háromrészes afrik matráccal megbizásból olcsón eladó. Précz, kárpitos, Simonffy-utca 2-c. 3659

Fehér
keményfaágy sodronybetéttel és háromrészes afrik matráccal megbizásból olcsón eladó. — Précz, kárpitos Simonffy utca 2-a 3659

Birtok bérlet

Fekete föld
26 katasztrális hold tanyásbirtok kövesut mentén, Hajdusoboszlón, városától 3 kilométerre, 3-10 évre bérebeadó. Értekezni Apaffy-utca 20. 3534

Eladó föld

Simonyi uton
és Homokkertben házhelyek eladók Dr Kovács és dr Papp ügyvédi irodájában, Bait. hyány 14. 3372

ELADÓ

600 négyszögöl házhely
esetleg 2 részben is. Rigó-u. 33 sz. (Homokkert), szőlővel és gyümölcsfákkal beültetve. Értekezni Ispolyánu-utca 13. 3246

Eladó ház

Uriház,
3 parkettás szoba, fürdő, előszoba, konyha, szép udvar, Nap-utca 23. alatti eladó. — Tizezerrel megvehető. 3211

Gazdasági eszközök

Eladó
egy 24 éves, olyó évben átalakított 8 H P Nicolson gyártmányu magánjáró cséplő gámlura, Bagó, Kaba. 3192

Eladó ingóság

16-os
Lankaszer vadpuska eladó. Miklós u 15 3627

Eladó
egy pianino Kleusgyártmányu ebédőkredenc, nagy szalon tükör, egy valódi indiai álvány brozavázal, Megtekinthető Darabos-u. 17. 3689

Különféle

Elveszett
egy selyempines, — Megtaláló jutalomban részesül József kir. herceg-u. 51. 3694

Vakáció
alatt mindennapos kirándulások az erdőre. Állandó német társalgás, játék, torna. Tandij 4 pengő. Piac-utca 34. Német Gyermekotthon. 1453

Elveszett
egy fekete-fehér törpánöstény foxi. Megtaláló jutalomban részesül Galambos, — Komlóssy-ut 17-b. 2041

Vakáció
alatt mindennapos kirándulások az erdőre. Állandó német társalgás, játék, torna. Tandij 4 pengő. Piac utca 43. Német Gyermekotthon. 1453

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.

Felelős kiadó:
dr. PAJOR GYÖZÖ igazgató. művezető. FRISS SÁNDOR.